

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Εισαγωγικό εργαστήριο ηλεκτρονικής και τηλεπικοινωνιών

ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

5η εργαστηριακή άσκηση Προσομοίωση LTspice

Διδάσκοντες:

Ι. Παπανάνος Ν. Βουδούκης

Ειρήνη Δόντη Α.Μ 03119839

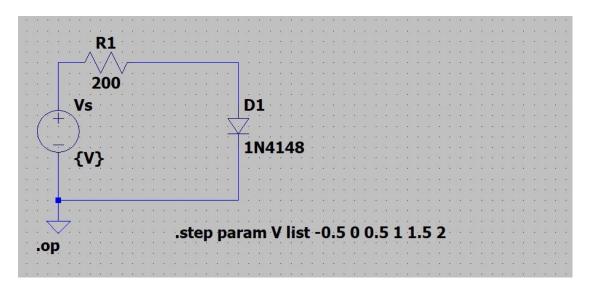
3ο εξάμηνο

Πείραμα 9

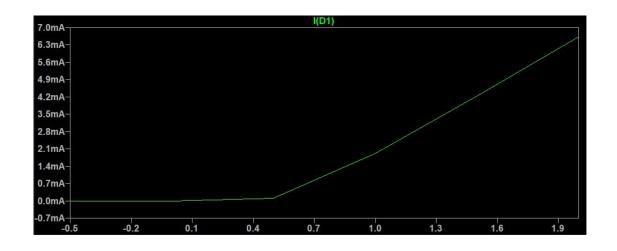
<u>Βήμα 1-3</u>

(α) Κύκλωμα με δίοδο 1N4148 και R1 = 200 Ω .

Παρακάτω φαίνεται η ζητούμενη προσομοίωση:

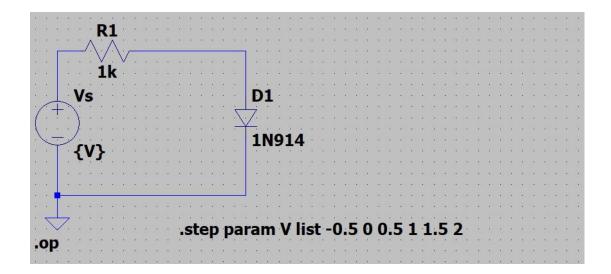
Έπειτα, απεικονίζεται η παράσταση του ρεύματος διόδου ID, συναρτήσει της τάσης διόδου VD:

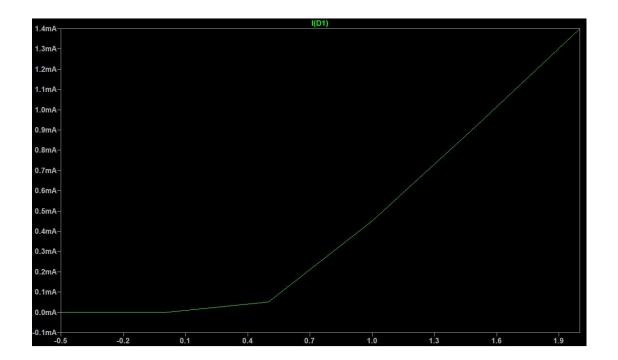
Η παραπάνω γραφική παράσταση, συμπίπτει με την θεωρητική παράσταση από τον εργαστηριακό οδηγό.

(β) Κύκλωμα με δίοδο 1N914 και R1 = 1 k Ω .

Παρακάτω φαίνεται η ζητούμενη προσομοίωση:

Έπειτα, απεικονίζεται η παράσταση του ρεύματος διόδου ID, συναρτήσει της τάσης διόδου VD:

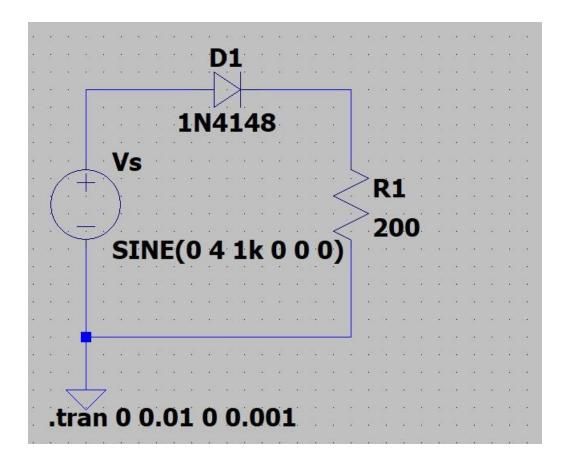
Η παραπάνω γραφική παράσταση, συμπίπτει με την θεωρητική παράσταση από τον εργαστηριακό οδηγό.

(α) Κύκλωμα με δίοδο 1N4148 και R1 = 200 Ω .

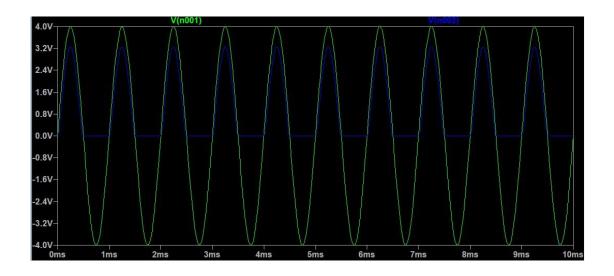
Τα κυκλώματά είναι προσομοιωμένα με ημιτονοειδή πηγή τάσης συχνότητας f και πλάτους A.

(i) f = 1 kHz και πλάτος A = 4 V.

Παρακάτω, απεικονίζεται η ζητούμενη προσομοίωση:

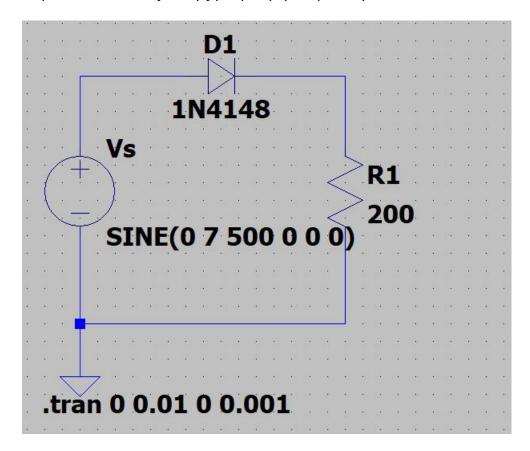

Έπειτα, απεικονίζουμε την τάση εισόδου και την τάση εξόδου. Η γραφική με το πράσινο χρώμα είναι εκείνη της τάσης εισόδου, ενώ με μπλε χρώμα εκείνης της τάσης εξόδου:

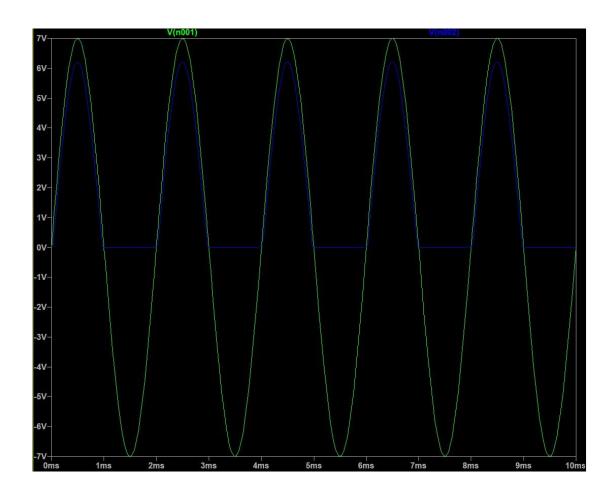

(ii) f = 500 Hz και πλάτος A = 7 V:

Παρακάτω, απεικονίζεται η ζητούμενη προσομοίωση:

Έπειτα, απεικονίζουμε την τάση εισόδου και την τάση εξόδου. Η γραφική με το πράσινο χρώμα είναι εκείνη της τάσης εισόδου, ενώ με μπλε χρώμα εκείνης της τάσης εξόδου:

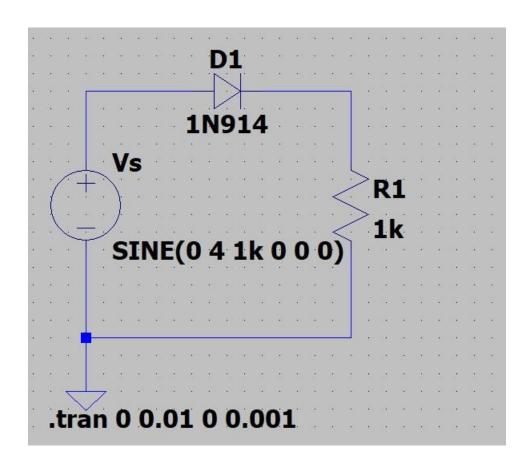

(β) Κύκλωμα με δίοδο 1N914 και R1 = 1 k Ω .

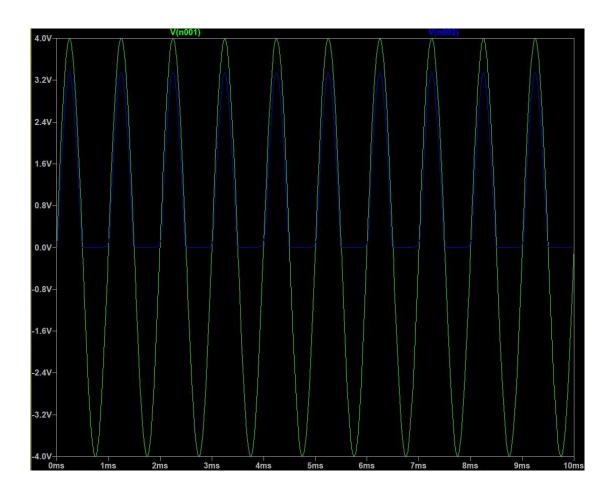
Τα κυκλώματά είναι προσομοιωμένα με ημιτονοειδή πηγή τάσης συχνότητας f και πλάτους A.

(i) f = 1 kHz και πλάτος A = 4 V.

Παρακάτω, απεικονίζεται η ζητούμενη προσομοίωση:

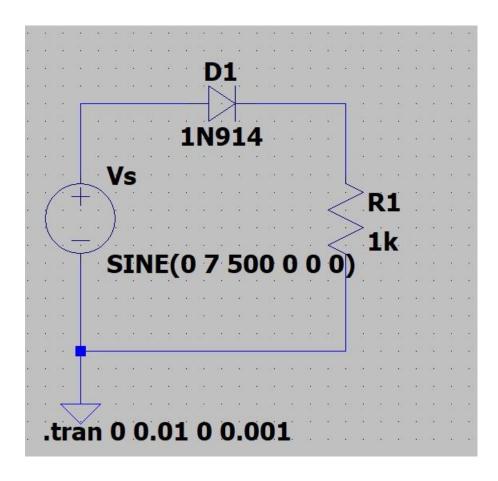

Έπειτα, απεικονίζουμε την τάση εισόδου και την τάση εξόδου. Η γραφική με το πράσινο χρώμα είναι εκείνη της τάσης εισόδου, ενώ με μπλε χρώμα εκείνης της τάσης εξόδου:

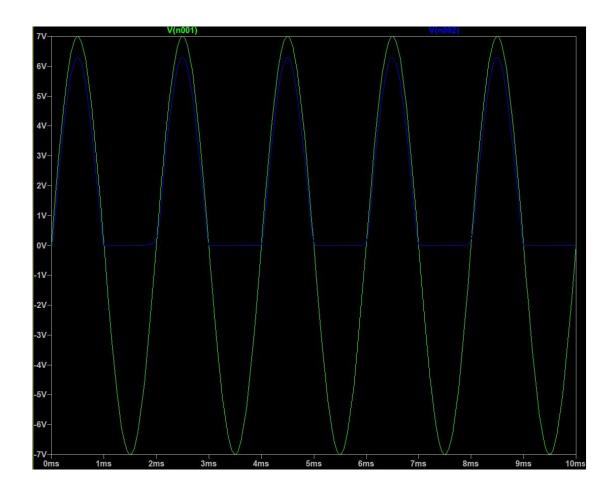

(ii) f = 500 Hz και πλάτος A = 7 V:

Παρακάτω, απεικονίζεται η ζητούμενη προσομοίωση:

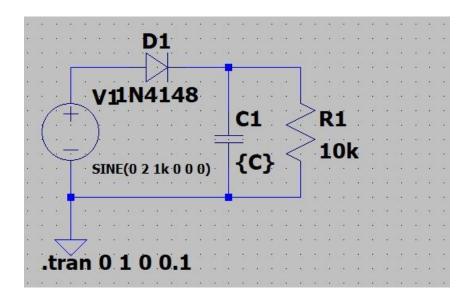

Έπειτα, απεικονίζουμε την τάση εισόδου και την τάση εξόδου. Η γραφική με το πράσινο χρώμα είναι εκείνη της τάσης εισόδου, ενώ με μπλε χρώμα εκείνης της τάσης εξόδου:

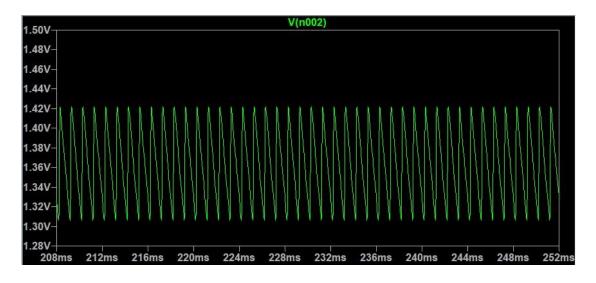
Παρατηρούμε ότι, σε κάθε περίπτωση, τα αρνητικά κύματα κάθε κύκλου σήματος εισόδου αποκόπτονται στην έξοδο. Οπότε, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το κύκλωμα λειτουργεί ως ανορθωτής, αφού η παραπάνω πρόταση είναι ακριβώς ο ορισμός του ανορθωτικού κυκλώματος.

Το ζητούμενο κύκλωμα με δίοδο 1N4148 και ${\bf R}={\bf 10}~{\bf k}\Omega$ και πυκνωτή πυκνότητας ${\bf C}$ είναι το παρακάτω:

(α) $C = 1 \mu F$

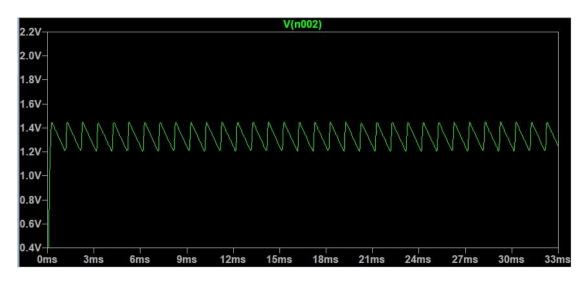
Παρακάτω, απεικονίζεται η τάση εξόδου συναρτήσει του χρόνου:

Παρατηρούμε, από παραπάνω, ότι: Vmin = 1,31 V και Vmax = 1,42 V. Η μέση τιμή της παραπάνω κυματομορφής είναι ίση με $\frac{vmax + vmin}{2}$ = 1,365 V Η κυμάτωση της παραπάνω κυματομορφής είναι Vpp = Vmax – Vmin = 0,11 V Η κυμάτωση ως ποσοστό της μέσης τιμής είναι: $\frac{vpp}{\muέση τιμή}$ 100 % = 8,06 %

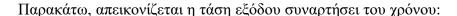
$$(β) C = 0.47 μF$$

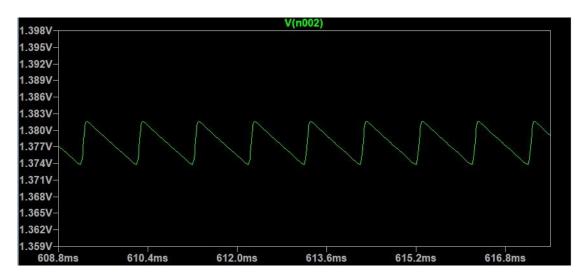
Παρακάτω, απεικονίζεται η τάση εξόδου συναρτήσει του χρόνου:

Παρατηρούμε, από παραπάνω, ότι: Vmin = 1,25 V και Vmax = 1,45 V. Η μέση τιμή της παραπάνω κυματομορφής είναι ίση με $\frac{vmax + vmin}{2}$ = 1,35 V Η κυμάτωση της παραπάνω κυματομορφής είναι Vpp = Vmax – Vmin = 0,2 V Η κυμάτωση ως ποσοστό της μέσης τιμής είναι: $\frac{vpp}{\muέση τιμή}$ 100 % = 14,8 %

(γ) C = 15 μ F

Παρατηρούμε, από παραπάνω, ότι: Vmin = 1,374 V και Vmax = 1,3815 V.

Η μέση τιμή της παραπάνω κυματομορφής είναι ίση με $\frac{\mathit{Vmax} + \mathit{Vmin}}{2} = 1,378 \mathrm{V}$

Η κυμάτωση της παραπάνω κυματομορφής είναι $Vpp = Vmax - Vmin = 0,0075 \ V$

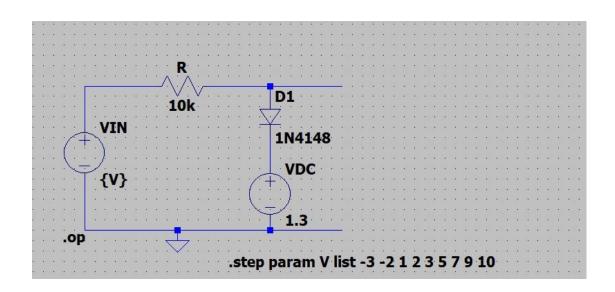
Η κυμάτωση ως ποσοστό της μέσης τιμής είναι: $\frac{\mathit{Vpp}}{\mathit{μέση}}$ 100 % = 0,5 %

Παρατηρούμε, ποιοτικά, ότι όσο μεγαλύτερη είναι η χωρητικότητα του πυκνωτή που χρησιμοποιούμε, τόσο μικρότερη προκύπτει η κυμάτωση της κυματομορφής. Η μέση τιμή στις συγκεκριμένες περιπτώσεις είναι παρόμοιες, οπότε μπορούμε να πούμε ότι και το ποσοστό κυμάτωσης μεταβάλλεται όπως η ίδια η κυμάτωση.

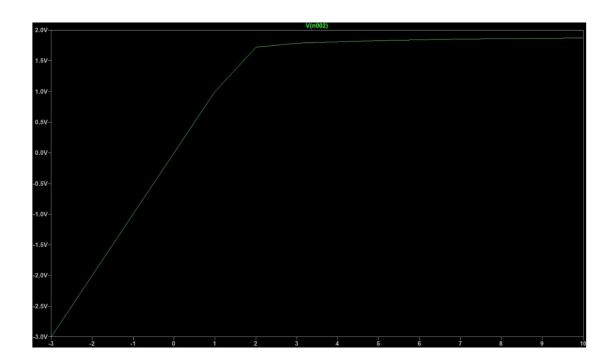
Πρέπει η VOUT \leq 2 V. Οπότε, VDC + VD \leq 2 V από το δοσμένο κύκλωμα. Οπότε, πρέπει VDC \leq 2 - VD \leq 2 - 0,7 = 1,3, ώστε η VOUT να μη ξεπερνά τα 2 V. Παρατηρούμε ότι η VDC είναι ανεξάρτητη της VIN, δηλαδή, αν η VIN ξεπεράσει τη τιμή των 2 V, τότε η VOUT μπορεί να μη ξεπερνά τα 2 V.

<u>Βήμα 12-13</u>

Το ζητούμενο κύκλωμα, προσομοιώνεται παρακάτω:

Η απεικόνιση της VOUΤ συναρτήσει της VIN είναι η παρακάτω:

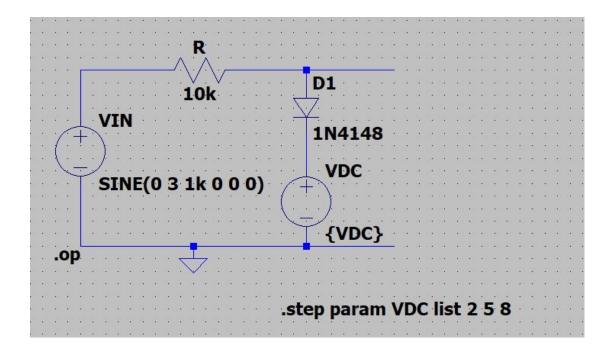
Παρατηρούμε ότι πρόκειται για μία συνάρτηση η οποία είναι μία ευθεία με κλίση 1 μέχρι η VIN να γίνει ίση με 2 V. Για VIN μεγαλύτερη του 2 V, η VOUT τείνει ασυμπτωτικά στην τιμή 2 V. Οπότε, επιβεβαιώνεται ο συλλογισμός μας στο Βήμα 11, γιατί η VOUT δεν καταλαμβάνει ποτέ τη τιμή 2 V.

<u>Βήμα 14</u>

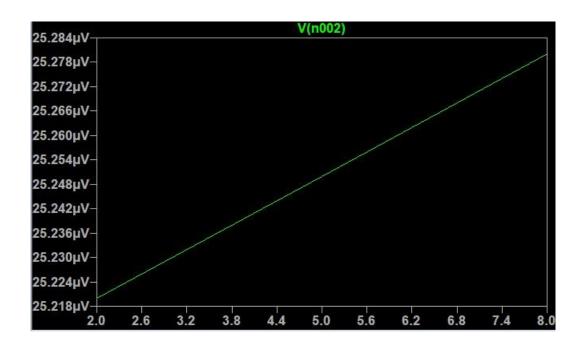
Αν η πηγή αντικατασταθεί από πηγή ημιτονοειδούς σήματος, η κυματομορφή στη γραμμική περιοχή της παραπάνω γραφικής θα ήταν *ίδια* με την κυματομορφή της Vin. Αυτό προκύπτει λογικά, αφού σε εκείνο το εύρος, θα ισχύει ότι έχουμε κλίση 1 και κατά συνέπεια ότι Vin = Vout.

<u>Βήμα 15-16</u>

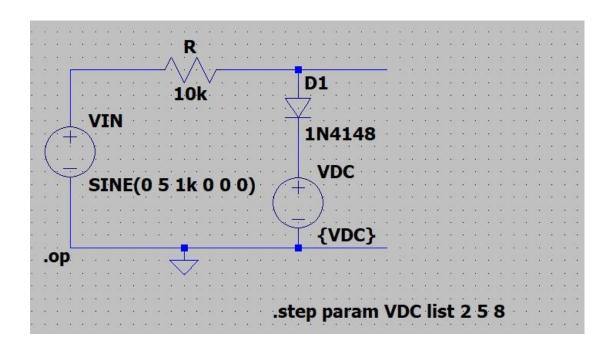
(i) Παρακάτω, προσομοιώνεται το κύκλωμα με πλάτος A = 3 V:

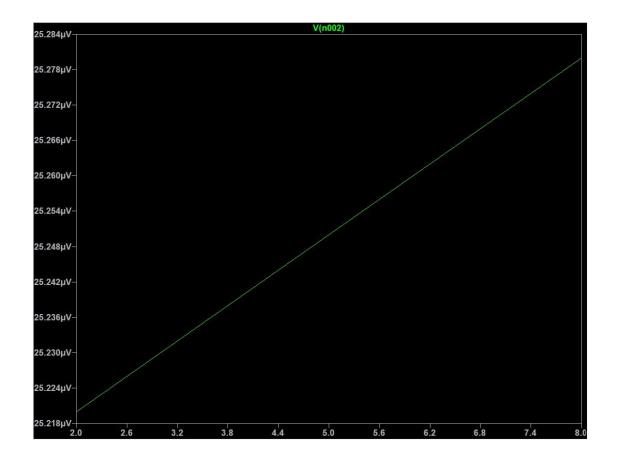
Η γραφική παράσταση της τάσης VOUT συναρτήσει της VDC είναι η παρακάτω:

(ii) Παρακάτω, προσομοιώνεται το κύκλωμα με πλάτος A = 5 V:

Η γραφική παράσταση της τάσης VOUT συναρτήσει της VDC είναι η παρακάτω:

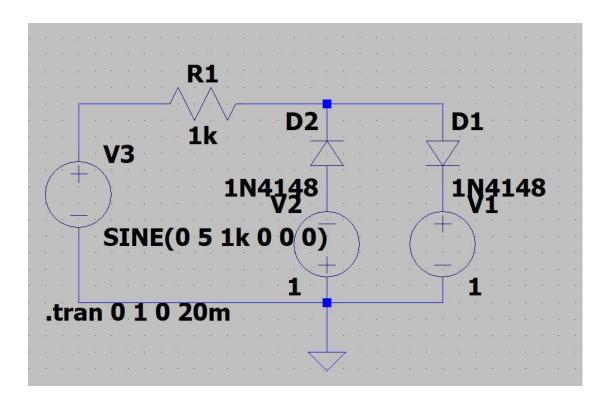

Παρατηρούμε ότι, και στις δύο περιπτώσεις, ότι η VOUT είναι γραμμικώς ανάλογη με την VDC. Επίσης, παρατηρούμε ότι η κλίση είναι κοινή και ίση με 0,01, πράγμα που σημαίνει ότι με την αλλαγή του πλάτους σήματος εισόδου δεν μεταβάλλει την σχέση της τάσης VOUT με την τάση VDC.

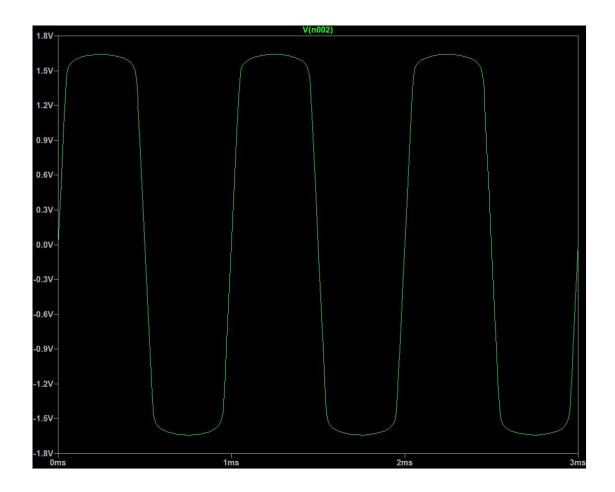
<u>Βήμα 17</u>

Το κύκλωμα που θα περιορίζει την τάση εξόδου στο εύρος μεταξύ -2V έως +2V, θα πρέπει να λειτουργεί ως διπλός ψαλιδιστής.

Το ζητούμενο κύκλωμα προσομοιώνεται παρακάτω:

Η τάση VOUΤ συναρτήσει του χρόνου, απεικονίζεται παρακάτω:

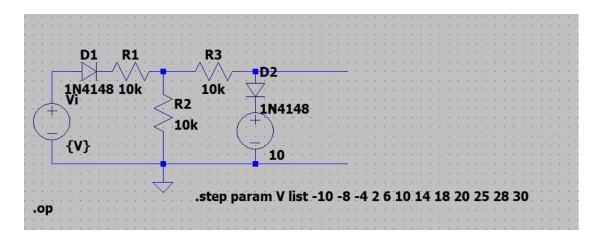

Η παράσταση αυτή, αποτελεί διπλό ψαλιδιστή αφού περιορίζει το πλάτος της τάσης εισόδου που είναι 5V στα 1,8 V \approx 2 V στην έξοδο.

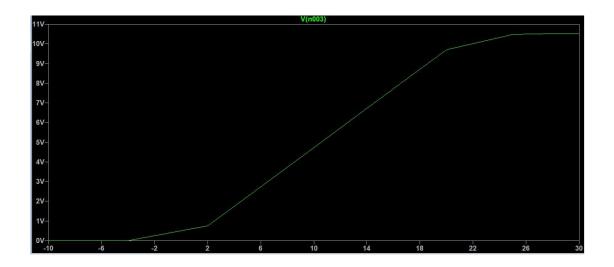
Επιπλέον Άσκηση

 (α) :

Η προσομοίωση του δοθέντος κυκλώματος είναι το παρακάτω:

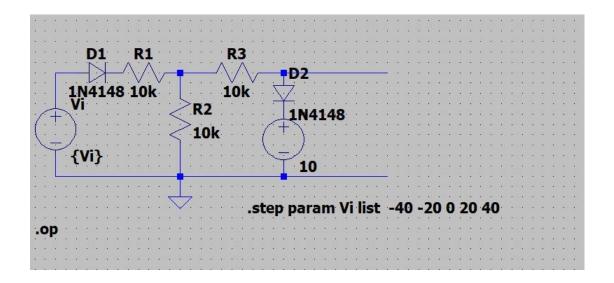
Μεταβάλλοντας την τάση εισόδου Vi με τάσεις από -10 V – 30 V, έχουμε την εξής χαρακτηριστική παράσταση τάσης εισόδου Vi με τη τάση εξόδου Vo:

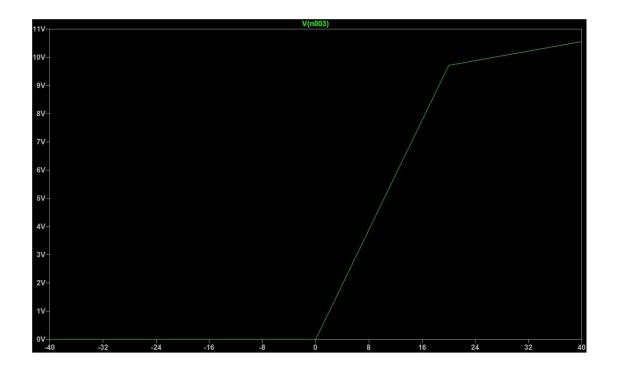
Παρατηρούμε ότι πρόκειται για μία συμμετρική παράσταση ως προς την ευθεία $x = Vi = 10 \ V$. Είναι μία παράσταση που, καθώς η Vi μεγαλώνει, η τάση εξόδουVo τείνει στα Vi τα ζεπεράσει. Επίσης, παρατηρούμε ότι η τάση εξόδου δεν παίρνει, για κάποια τιμή της εισόδου, αρνητικές τιμές.

(β):

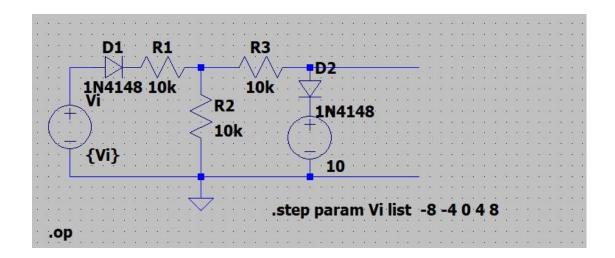
Για είσοδο ημιτονοειδής τάση Vi = 40sinωt, έχουμε το παρακάτω προσομοιωμένο κύκλωμα:

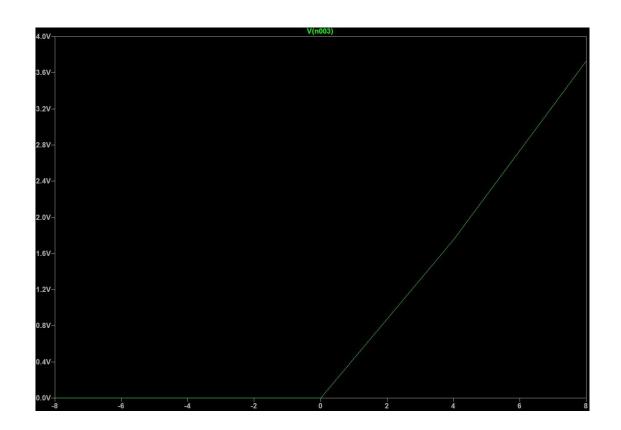
Επίσης, η γραφική παράσταση της τάσης εξόδου συναρτήσει της τάσης εισόδου Vi είναι η παρακάτω:

Για είσοδο ημιτονοειδής τάση Vi = 8sinωt, έχουμε το παρακάτω προσομοιωμένο κύκλωμα:

Επίσης, η γραφική παράσταση της τάσης εξόδου συναρτήσει της τάσης εισόδου Vi είναι η παρακάτω:

Παρατηρούμε ότι οι γραφικές παραστάσεις είναι παρόμοιες και στις δύο περιπτώσεις

Για αρνητικές τάσεις εισόδου, η τάση εξόδου είναι μηδέν. Σε αντίθετη περίπτωση, για μη αρνητικές τάσεις εισόδου, έχουμε μία διαφοροποίηση ως προς την μορφή της παράστασης. Στην περίπτωση που έχουμε είσοδο ημιτονοειδής τάση Vi=40sinωt η κλίση, για μη αρνητικές τάσεις εισόδου, είναι σταθερή μέχρι η τάση εισόδου να γίνει περίπου 18V. Μετά από αυτό το σημείο, η κλίση της γραφικής μειώνεται. Στην περίπτωση που έχουμε είσοδο ημιτονοειδής τάση Vi=8sinωt, η κλίση, για μη αρνητικές τάσεις εισόδου, είναι σταθερή μέχρι η τάση εισόδου να λάβει την μέγιστη τιμή της.